

Z Janem Brzechwą wśród warzyw i owoców – scenariusz zajęć dla dzieci w grupie mieszanej wiekowo

Opracowała: Anna Torbicka, pedagog w zakresie pracy opiekuńczej i socjalno-wychowawczej

Wprowadzenie

Scenariusz zajęć wykorzystuje elementy biblioterapii. Dzieci na podstawie wiersza Jana Brzechwy tworzą przedstawienie. Zajęcia można przeprowadzić w mieszanej grupie wiekowej ze względu na to, że dzieci w różnym odpowiednim dla siebie stopniu mogą się angażować w poszczególne zabawy.

Grupa wiekowa: 3–6 lat

Cele ogólne:

- poznawanie i przypominanie nazw warzyw i owoców,
- rozwijanie wrażliwości uczuciowej i estetycznej,
- rozwój ekspresji,
- rozwijanie wrażliwości dotykowej i sprawności manualnej,
- kształtowanie umiejętności społecznych.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- rozpoznaje i nazywa warzywa i owoce,
- odgrywa role w inscenizacji,
- uczestniczy w zabawie ruchowej,
- opisuje warzywa i owoce, opierając się na wrażliwości dotykowej,
- współpracuje w grupie podczas wykonywania zadań.

Formy pracy:

- indywidualna,
- grupowa,

- zbiorowa.

Metody:

- słowne: słuchanie wiersza, wypowiedzi dzieci, zgadywanka,
- oglądowe: rozpoznawanie warzyw i owoców,
- praktyczne: zabawa ruchowa, przygotowanie scenariusza, przygotowanie kostiumów do przedstawienia, inscenizacja, tworzenie przepisu kulinarnego.

Pomoce dydaktyczne:

- wiersz *Na straganie* Jana Brzechwy (tekst lub nagranie).

Potrzebne materiały i narzędzia:

- warzywa (koniecznie: koper, szczypiorek, kalarepa, rzepa, groch, pietruszka, seler, burak, cebula, fasola, brukselka, marchewka, kapusta; dodatkowo inne) i owoce,
- kosz i tkanina do przykrycia jego zawartości,
- podkoszulki, które będzie można malować, farby do tkanin,
- kredki, flamastry, farby, pędzle,
- kartki papieru.

Przebieg

1. Wysłuchanie wiersza Jana Brzechwy *Na straganie*

Nauczyciel zaprasza dzieci do wysłuchania wiersza *Na straganie*. Przedstawia jego treść sam albo za pomocą nagrania. Po wysłuchaniu wiersza przez dzieci pyta je, jakie warzywa były bohaterami utworu. Następnie zaprasza dzieci, aby każde z nich odnalazło – wśród przygotowanych wcześniej i rozłożonych w sali warzyw – te, które wystąpiły w wierszu.

2. „Sałatka warzywna”

Kiedy każde dziecko ma już wybrane warzywo (mogą się powtarzać), nauczyciel zaprasza je do zabawy pt.

„Sałatka warzywna”. Dzieci siadają w kręgu. Jedna osoba stoi w środku. Miejsc siedzących jest o jedno mniej niż dzieci uczestniczących w zabawie. Dziecko stojące w środku wybiera jakieś warzywo, wypowiadając, np. „Potrzebuję do mojej sałatki pomidorów”. W tym czasie dzieci, które wybrały pomidory, muszą wstać i zmienić miejsce siedzące na inne. W tym samym czasie dziecko stojące w środku kręgu także stara się zająć miejsce siedzące. Ponieważ miejsc siedzących jest mniej o jedno niż dzieci, dlatego któreś dziecko pozostanie w środku. Następnie ono wybiera kolejne warzywo, np. „Potrzebuję do mojej sałatki fasolki”, po czym sytuacja wstawania i zmiany miejsc siedzących przez dzieci, które wybrały fasolę, powtarza się. Po kilku zmianach nauczyciel kończy zabawę, wymieniając wszystkie warzywa i zapraszając tym samym dzieci do kolejnej zabawy.

3. Co to za warzywo/owoc? – zgadywanka

Do kolejnej zabawy potrzebne są przygotowane wcześniej różne owoce i warzywa, które nauczyciel umieszcza w koszu i zakrywa go tkaniną tak, aby nie można było ich zobaczyć. Następnie dzieci podchodzą po kolei do kosza, wkładając dłonie, wybierają jakieś warzywo lub owoc. Ich zadaniem jest opisanie tego, co trzymają w dłoni oraz odgadnięcie, co to za roślina. Pozostałe dzieci, słuchając opisu, dołączają się i starają się także odpowiedzieć na podstawie opisu dziecka, które losowało, zgadnąć, jakie to warzywo lub owoc.

4. Przygotowujemy scenariusz i kostiumy do przedstawienia

W kolejnej części zajęć nauczyciel zaprasza dzieci do wykonania strojów potrzebnych do wystąpienia w przedstawieniu, którego bohaterami będą warzywa z wiersza Jana Brzechwy *Na straganie*. W tym celu dzieci malują na podkoszulkach warzywo lub owoc, którego rolę chcą odegrać. Nie muszą to być jedynie warzywa, których nazwy wystąpiły w wierszu, ale wszystkie, które dzieci chcą zagrać. Przygotowując stroje do przedstawienia, nauczyciel podejmuje rozmowę z dziećmi, jak wyobrażają sobie warzywa i owoce, które leżą na straganach bądź półkach sklepowych. Co one mogą mówić? O czym mogą myśleć, leżąc i czekając, aż ktoś je zakupi? Czego mogą chcieć? Czy lubią leżeć na straganie? Czy może wolałyby zostać jak najszybciej przez kogoś kupione? Co może się z nimi stać, kiedy już ktoś je zakupi? Nauczyciel pyta dzieci, które z nich chce odegrać rolę sprzedawcy i kupującego. Podczas tworzenia scenariusza przedstawienia nauczyciel bierze pod uwagę wszystkie sugestie i pomysły dzieci tak, aby w głównej mierze to one były jego autorami.

5. Inscenizacja pt. *Na straganie*

Przedstawienie będzie nosiło tytuł *Na straganie*. Dzieci odgrywające role warzyw i owoców, ubierając się we wcześniej przygotowane stroje, wspólnie wybierają w sali miejsce, które będzie straganem, decydują, gdzie będą się znajdowały poszczególne warzywa i owoce. Następnie nauczyciel jako narrator odczytuje początek wiersza, pozostawiając dzieciom swobodę wypowiedzi kwestii poszczególnych warzyw i owoców.

6. Jakie owoce i warzywa lubimy jeść najbardziej?

W kolejnej części przedstawienia nauczyciel występuje w roli dziennikarza, który przeprowadza z warzywami i owocami wywiad na temat tego, jakie warzywa i owoce są najczęściej kupowane i spożywane na co dzień przez dzieci, jakich nie jedzą i dlaczego? Czy dobrze jest jeść warzywa i owoce? Czy warzywa i owoce lubią być jedzone przez dzieci? Dlaczego? Co dobrego daje spożywanie warzyw i owoców? Co

można przyrządzić z poszczególnych warzyw i owoców?

7. Tworzymy przepis kulinarny

W ostatniej części zajęć nauczyciel zachęca dzieci, aby połączyły się w kilkusobowe zespoły, w pary albo pozostały pojedynczo, a następnie podjęły się stworzenia graficznego przepisu kulinarnego. W swoich pracach korzystają z kredek, flamastrów i farb. Na zakończenie dzieci siadają w kręgu i dzielą się efektami swojej pracy, opowiadając koleżankom i kolegom, co można przyrządzić według ich przepisu.